

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 9

Rozeslána dne 18. ledna 2002

Cena Kč 21,80

O B S A H:

Opatření ústředních orgánů

7. Oznámení Českého statistického úřadu o změnách v Číselníku institucionálních sektorů a subsektorů (ČISS)

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ

7

OZNÁMENÍ

Českého statistického úřadu

ze dne 27. prosince 2001

o změnách v Číselníku institucionálních sektorů a subsektorů (ČISS)

Český statistický úřad podle § 19 odst. 2 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. 2. 2002 oznamuje změny v Číselníku institucionálních sektorů a subsektorů (dále jen „ČISS“). ČISS byl zaveden opatřením Českého statistického úřadu ze dne 20. října 1997 uveřejněným v částce 90/1997 Sb.

Změny v ČISS byly vypracovány na základě upřesnění odborné terminologie a českého překladu standardu Evropského systému účtů 1995 (ESA 95).

Změny v ČISS se týkají zejména textové části číselníku. Upravené úplné znění číselníku je uvedeno v příloze, provedené změny jsou vtištěny tučně.

Úplné znění ČISS je k dispozici v Českém statistickém úřadu, Sokolovská 142, Praha 8 a na internetových stránkách Českého statistického úřadu na adrese: <http://www.czso.cz/cz/klasif/klasif.htm>.

Předsedkyně:

doc. Ing. Bohatá, CSc. v. r.

ČÍSELNÍK INSTITUCIONÁLNÍCH SEKTORŮ A SUBSEKTORŮ (ČISS)

ÚVOD

Číselník se vydává pro účely sjednocení obsahu a značení institucionálních sektorů a subsektorů, které se uplatňuje ve statistickém zjišťování - v národním účetnictví, v odvětvových a průřezových statistikách nebo v měnové a finanční statistice včetně vládní finanční statistiky. Číselník obsahuje kromě vysvětlení vybraných základních pojmů, které jsou spojeny s klasifikací ekonomických subjektů, i kódové značení sektorů a subsektorů obsažené v Evropském systému účtů 1995 (European System of Accounts - ESA) a převodní tabulku mezi jejich značením podle ESA 1979 a ESA 1995.

V číselníku uvedený obsah sektorů a subsektorů a jejich identifikační kódy je kompatibilní s mezinárodním standardem revidované soustavy evropských národních účtů z roku 1995.

A. CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH POJMŮ

INSTITUCIONÁLNÍ SEKTOR A SUBSEKTOR

Institucionální sektor (dále jen „sektor“) je seskupení institucionálních jednotek, které mají podobný účel a ekonomické chování. Jsou to stejnorodé skupiny a podobnost v jejich chování vyplývá z typu výrobce, z jeho základní činnosti a funkce, z transakcí souvisejících s výrobou, financováním, pojišťováním, s **přerozdělovacími** operacemi nebo z toho, že jejich cílem je konečná spotřeba.

Institucionální subsektor je seskupení určitých institucionálních jednotek v rámci sektoru např. podle kritéria kontroly nebo podle způsobu a formy finančního zprostředkování aj.

INSTITUCIONÁLNÍ JEDNOTKA

Institucionální jednotka se samostatně rozhoduje (má autonomní rozhodování) při provádění své základní funkce a vede úplnou sestavu účtů (nebo by byla schopná tuto sestavu účtů vést).

Samostatné rozhodování jednotky spočívá v tom, že:

- má právo vlastnit **výrobky** nebo jiná aktiva a směřovat je s jinými institucionálními jednotkami;
- je schopna ekonomicky rozhodovat a zapojit se do ekonomických činností;
- vlastním jménem nabývá pasiva - uzavírá smlouvy, bere na sebe jiné závazky nebo další povinnosti;
- za své jednání je právně zodpovědná.

Úplná sestava účtů jednotky představuje účetní záznamy, které zachycují všechny její hospodářské a finanční transakce prováděné v průběhu účetního období včetně rozvahy (aktiv a pasiv).

Za institucionální jednotku se také považují:

- a) domácnosti; ačkoli nevedou **úplnou** sestavu účtů, mají vždy **samostatné** rozhodování, které se týká jejich základní funkce - spotřeby;
- b) jednotky, které jsou zapojeny do určité hospodářské činnosti ve skupině, každá z nich vede **úplnou** sestavu účtů, i když část svého **samostatného** rozhodování převedly na centrální subjekt (holdingovou společnost); ten je zodpovědný za celkové řízení a kontrolu skupiny. Tato holdingová **společnost** je také samostatnou institucionální jednotkou, jejíž hlavní funkcí je kontrolovat a řídit skupinu podřízených jednotek - dceřiných společností;
- c) **kvazispolečnosti** (viz dále);
- d) zahraniční osoby (právnícké i fyzické)¹⁾, které působí jeden rok nebo déle na ekonomickém území země (např. zahraniční filiálky, pobočky bank a jiné subjekty pod zahraniční kontrolou);
- e) části nerezidentských jednotek, které se účastní investiční výstavby v České republice, pouze však v případě, že výsledek jejich činnosti představuje tvorbu fixního kapitálu, a to i v případě, že na ekonomickém území země působí méně než jeden rok;
- f) **zahraniční** vlastníci půdy nebo budov umístěných na ekonomickém území České republiky, ale pouze pokud jde o transakce s půdou nebo budovami.

Institucionální jednotkou jsou např. státní podniky, příspěvkové organizace, obchodní společnosti, družstva, banky, pojišťovny (**tj. veřejné podniky, soukromé podniky a podniky pod zahraniční kontrolou**), neziskové instituce považované za nezávislé právnícké subjekty, **organizační složky státu (např. ministerstva nebo ústřední úřady)**, **územní samosprávné celky (např. městské nebo obecní úřady)**, **zahraniční filiálky nebo pobočky zahraničních bank** a domácnosti.

Za institucionální jednotku se nepovažují:

- a) subjekty, které nevedou **úplnou** sestavu účtů a jejichž účty jsou začleněny do soustavy účtů určité centrální institucionální jednotky;
- b) subjekty, které vedou **úplnou** sestavu účtů, ale při provádění své základní funkce nemají **samostatné** rozhodování (považují se za součást institucionální jednotky, která je kontroluje).

SPOLEČNOSTI A KVAZISPOLEČNOSTI

Společnost (corporation) je institucionální jednotka vyrábějící **výrobky** nebo poskytující služby, která byla vytvořena v souladu s právními předpisy jako právnícká osoba zapsaná v obchodním rejstříku²⁾ (nebo v podobné evidenci - např. v evidenci bank). **Společnost** má nezávislý statut – **samostatnost** v rozhodování - má pravomoc uzavírat smlouvy, vlastnit

¹⁾ Zahraniční osobou se rozumí fyzická osoba s bydlištěm a právnícká osoba se sídlem mimo území ČR, která má podnik nebo jeho organizační složku umístěnou na území ČR - viz obchodní zákoník § 3 a 21.

²⁾ Obchodní zákoník § 2, 3 a 27.

aktiva, nabývat pasiva, kontrolovat a provozovat hospodářskou činnost; vede **úplnou** sestavu účtů o své hospodářské činnosti a je schopna odlišit prováděné transakce od transakcí, které provádějí vlastníci dané **společnosti** (vede oddělené účty); je ve vlastnictví skupiny vlastníků. **Společnosti** se zařazují do sektorů nefinančních podniků a finančních institucí (viz dále).

Společností je zejména akciová společnost, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a družstvo.

Institucionální jednotka, která je ve vlastnictví jediného vlastníka, kterým může být domácnost (fyzická osoba), vláda (**ústřední nebo místní orgány**) nebo nerezident, se označuje jako **nesdružená (unincorporated)**. Její hospodářská politika je kontrolována tímto jediným vlastníkem, který rozhoduje o vedení takové jednotky (jmenuje ředitele), o její obchodní politice, o rozdělení zisku apod. To znamená, že taková jednotka nemá zcela nezávislý statut, samostatnost v rozhodování. Typickým představitelem jsou jednotky ve vlastnictví fyzických osob zapsaných do obchodního rejstříku nebo podnikajících podle živnostenského zákona či jiných právních předpisů (živnostníci, zemědělci, auditoři, daňoví poradci, soukromí lékaři, právníci, umělci aj.).

Kvazispolečnost je nesdružená institucionální jednotka (tj. jednotka ve vlastnictví jednoho subjektu), která má všechny ostatní rysy shodné se **společností**. Vyrábí **výrobky** nebo poskytuje služby, vede úplnou sestavu účtů s tím, že účty o její hospodářské činnosti jsou odděleny od účtů vlastníka atd., tzn. že v hospodářském životě funguje jako **společnost**. Proto se předpokládá (podle konvence), že má také **samostatné** rozhodování a zařazuje se rovněž do sektorů **nefinančních** podniků nebo finančních institucí.

Kvazispolečností (tj. kvazipodnikem, kvaziinstitucí apod.) je institucionální jednotka ve vlastnictví fyzické osoby zapsaná v obchodním rejstříku, rezidentský nefinanční podnik, banka nebo pojišťovna **nebo např. rezidentská pobočka, filiálka nefinančního podniku, banky nebo pojišťovny** ve vlastnictví nerezidenta.

Státní podniky (přestože jediným vlastníkem je stát) nebo příspěvkové organizace a podobné jednotky zařazené jako veřejné podniky do subsektoru nefinančních podniků nebo finančních institucí se považují za **společnosti**.

Institucionální jednotky v sektoru vládních institucí a neziskové instituce sloužící domácnostem se nepovažují za **společnosti** ani za **kvazispolečnosti**; jsou označeny jako **zvláštní** právní nebo společenské subjekty.

Kontrolou nad institucionální jednotkou se rozumí

- možnost a schopnost formulovat obecnou hospodářskou politiku jednotky výběrem vhodných ředitelů (právo jmenovat a odvolat ředitele) nebo **zvláštní právní předpisy**,
- **možnost kontrolovat institucionální jednotku tím, že kontrolující jednotka vlastní více než polovinu majetkových účastí s hlasovacím právem nebo akcie s výhradními právy**,
- **možnost kontrolovat institucionální jednotku tím, že kontrolující jednotka má majoritní postavení, tj. největší podíl na základním jmění této jednotky ve vztahu k ostatním podílníkům.**

REZIDENT A NEREZIDENT

Kritériem pro rozlišení rezidentského a nerezidentského subjektu je především ekonomické území země, **soustředění** ekonomického zájmu, sídlo subjektu nebo trvalé bydliště a hledisko času.

Země jsou definovány *ekonomickým územím*, které z největší části tvoří geografické území spravované vládou dané země, na němž se osoby, zboží a kapitál **pohybují** volně. Ekonomické **území** dále tvoří vzdušný prostor, vnitrozemské vody a zemský povrch vč. nerostných zdrojů, na které země uplatňuje výlučná práva nebo toto **území** spravuje na základě smlouvy s vládou jiné země (např. území využívané pro diplomatické, vojenské či jiné speciální účely). **Země zahrnují rovněž ekonomické území příslušných mobilních zařízení, např. letadel, lodí apod.**

Každá institucionální jednotka, která sídlí a působí na určitém ekonomickém území, **soustředuje** na tomto území i svůj *ekonomický zájem*. To znamená, že taková jednotka vyrábí, obchoduje, provádí finanční zprostředkování, poskytuje jiné druhy služeb nebo realizuje konečnou spotřebu, a to po dobu jednoho roku nebo déle. **Tyto jednotky mohou nebo nemusí mít státní příslušnost dané země, mohou nebo nemusí být právnickým subjektem a mohou nebo nemusí být přítomné na ekonomickém území země v době, kdy provádějí transakci.**

Rezident je ekonomický subjekt (institucionální jednotka), **který soustředuje ekonomický zájem**, tj. sídlí a působí **nebo má v úmyslu sídlit a působit na ekonomickém území České republiky** po dobu jednoho roku nebo déle (vyrábí, poskytuje služby, zabývá se financováním, pojišťováním, přerozdělováním prostředků nebo vystupuje jako spotřebitel).

Za rezidenta se rovněž považuje:

- subjekt, který působí mimo Českou republiku, ale podle mezinárodní dohody je umístěn na území, **na které Česká republika uplatňuje výlučná práva** (jsou to zejména zastupitelské úřady a jiné vládní orgány České republiky);
- **občané, kteří na krátké období (kratší než jeden rok) vycestovali do zahraničí, tj. příhraniční a sezonní pracovníci, podnikatelé, obchodní cestující, sportovci, umělci, turisté, pacienti, studenti, úřední návštěvy, příbuzní apod.**; studenti se považují vždy za rezidenta, i když studují v cizině déle než jeden rok;
- subjekt, který je vlastníkem budov, pozemků na území České republiky (je rezidentem při transakcích s těmito pozemky nebo budovami).

V případě, že institucionální jednotka se sídlem v České republice má pobočky (filiálky, agentury, reprezentace a podobné jednotky), které působí v jiné zemi, je každá z nich (za podmínek uvedených výše) rezidentem v té zemi, ve které působí. Současně to znamená, že všechny jednotky pod zahraniční kontrolou v České republice, resp. zahraniční osoby, které mají sídlo v České republice a působí zde po dobu jednoho roku nebo déle, se považují za rezidenty.

Mobilní zařízení, která působí mimo Českou republiku, se pojmají jako každé jiné mobilní zařízení (letadla, lodě apod.). Jsou buď vlastněna a/nebo provozována rezidentskými jednotkami, nebo jsou ve vlastnictví nerezidentských jednotek, ale provozována rezidentskými jednotkami. Transakce týkající se vlastnictví (tvorby hrubého fixního kapitálu)

a užívání (pronájem, pojištění atd.) tohoto typu zařízení se přisuzují **hospodářství** té země, ve které je vlastník a/nebo uživatel rezidentem.

Nerezident je ekonomický subjekt, který sídlí a působí v zahraničí, tj. na ekonomickém území jiné země, zpravidla po dobu jednoho roku nebo déle.

Za nerezidenta se rovněž považuje:

- oddělená část národní mateřské institucionální jednotky, která sídlí a působí zpravidla po dobu jednoho roku nebo déle mimo ekonomické území České republiky, např. pobočky peněžních a pojišťovacích společností, zastoupení, reprezentace, agentury nebo oddělené části českých výrobních podniků (které sídlí a působí např. na území Slovenské republiky);
- **jednotka, která sídlí a působí na území České republiky, zpravidla déle než jeden rok a která byla založena a funguje podle mezinárodních smluv a dohod**; jsou to zastupitelské úřady cizích států, vojenské nebo vědecké základny a mezinárodní instituce, jejichž členové jsou z různých zemí (např. **instituce Evropské unie** nebo Informační ústředí OSN);
- jednotka, která sídlí a působí v České republice, ale na území jiné země vlastní půdu nebo budovy, tj. působí tam ve funkci vlastníka budov a pozemků (jen při transakcích s těmito aktivy).

INSTITUCIONÁLNÍ JEDNOTKY A TYPY VÝROBCŮ

Rozlišují se tři typy rezidentských výrobců:

1. tržní výrobci (soukromí a veřejní) - prodávají většinu nebo všechny **výrobky** a služby za ekonomicky významné ceny nebo za takové, které umožňují, aby tržby získané prodejem **výrobků** a služeb uhradily jejich **provozní** náklady z více než 50 %, nebo slouží jiným tržním výrobcům a ti je financují a kontrolují;
2. výrobci výrobků a služeb pro vlastní konečné užití (soukromí);
3. ostatní netržní výrobci (soukromí a veřejní) - prodávají většinu nebo všechny **výrobky** a služby za ekonomicky nevýznamné ceny, které neumožňují, aby tržby získané prodejem **výrobků** a služeb uhradily jejich **provozní** náklady z více než 50 %; tito netržní výrobci jsou financováni vládními institucemi (z veřejných rozpočtů) nebo domácnostmi, nebo slouží jiným netržním výrobcům a ti je financují a kontrolují.

Institucionální jednotky produkující stejný druh **výrobků** nebo služeb (zařazené do stejného odvětví nebo mající stejnou právní formu, např. neziskové instituce³⁾) nebo obecně

³⁾ Neziskové instituce mají v sektorech národního hospodářství specifické postavení. Jsou to institucionální jednotky založené (podle zákona nebo **zvláštních** právních předpisů) z dobročinných nebo charitativních důvodů nebo podporující určitou skupinu osob v podnikání, v politice nebo v jiných oblastech společenského života (např. v oblasti výchovy nebo zdravotní a sociální péče). Nejsou založeny s cílem dosahování zisku a finanční výnos z jejich činnosti se nesmí převádět subjektům, které je založily, řídí nebo kontrolují.

Neziskové instituce vytvářejí netržní i tržní produkci (jsou netržním nebo tržním výrobcem) a na základě toho se zahrnují do různých rezidentských sektorů (S.11, S.12, S.13 a S.15):

a) Neziskové instituce, které jsou tržním výrobcem a převážně:

- vyrábějí výrobky a poskytují nefinanční služby (např. sdružení zemědělských družstev, či svazy jiných nefinančních podniků, některé příspěvkové organizace a některé obecně prospěšné společnosti), se zahrnují do sektoru S.11;
- zapojené ve finančním zprostředkování nebo v pomocných finančních činnostech, se zahrnují do sektoru S.12 (např. některé příspěvkové organizace nebo **sdružení** jednotek, které se zabývají finančním pronájemem, či asociace pojišťovacích společností).

b) Neziskové instituce, které jsou netržním výrobcem

- veřejným, který je kontrolován a zejména financován vládními jednotkami (z veřejných rozpočtů), se zahrnují do sektoru S.13 - vládních institucí; jsou to všechny **organizační složky státu**, některé příspěvkové organizace z různých odvětví národního hospodářství, **školy**, **orgány místní samosprávy** aj.; (podle kritéria **50% úhrady provozních nákladů**); **patří sem i zdravotní pojišťovny a podobné instituce spravující povinné sociální pojištění**;

- soukromým a slouží převážně domácnostem, se zahrnují do sektoru S.15 - neziskové instituce sloužící domácnostem (viz odpovídající sektor).

prospěšné společnosti) mohou být výrobcem různého typu. To znamená, že se mohou zařadit do různých sektorů národního hospodářství. Mohou to být jednotky vyrábějící **výrobky** nebo poskytující služby, jako např. školy a školská zařízení, nemocnice a jiná zdravotnická nebo sociální, kulturní a podobná zařízení, které však poskytují **výrobky** a služby za rozdílné (ekonomicky významné nebo nevýznamné) ceny a jsou financovány a kontrolovány rozdílným způsobem.

Institucionální jednotky, které jsou tržním výrobcem, se zařazují do sektoru nefinančních podniků - S.11, finančních institucí - S.12 nebo do sektoru domácností - S.14.

Institucionální jednotky, které jsou soukromým výrobcem a produkuje výrobky a služby pro vlastní **konečné** užití, se zařazují do sektoru domácností - S.14 (spolu s **nesdruženými** jednotkami, které jsou ve vlastnictví domácností, tj. fyzických osob nezapsaných v obchodním rejstříku) .

Institucionální jednotky, které patří mezi ostatní netržní výrobce, se zařazují do sektoru vládních institucí - S.13 nebo do sektoru neziskových institucí sloužících domácnostem - S.15.

Každá institucionální jednotka je zařazena výhradně do jednoho institucionálního sektoru nebo subsektoru.

Při změnách činnosti a funkce institucionální jednotky, které mění její charakter a ekonomické chování nebo při změnách vlastnických vztahů (financování a kontroly) se taková jednotka přetřídí do odpovídajícího institucionálního subsektoru nebo sektoru.

Všechny rezidentské institucionální jednotky (tj. ty, které soustřeďují ekonomický zájem na **ekonomickém** území České republiky) jsou rozděleny do pěti rezidentských institucionálních sektorů a označeny mezinárodním kódem S.1 (pro statistické účely a využití výpočetní techniky se používá kód 10000 - viz tabulka a seznam):

- nefinanční podniky (S.11, resp. 11000),
- finanční instituce (S.12, resp. 12000),
- vládní instituce (S.13, resp. 13000),
- domácnosti (S.14, resp. 14000),
- neziskové instituce sloužící domácnostem (S.15, resp. 15000) .

Pro potřeby hlubších analýz jsou sektory rozděleny do subsektorů.

Tyto rezidentské jednotky vstupují do transakcí s jednotkami, které sídlí a působí na jiném ekonomickém území než na ekonomickém území České republiky. Uskutečňují dovozy, vývozy, **nerezidentským jednotkám** poskytují úvěry nebo úvěry od nich přijímají a provádějí různé jiné ekonomické operace s nerezidenty.

Nerezidentské jednotky se zahrnují do sektoru nerezidentů (Rest of the World - S.2, resp. 20000). Jsou to všechny jednotky nerezidentů, které provádějí transakce s rezidentskými institucionálními jednotkami (bez ohledu na účel a typ ekonomického chování); **jsou rezidentem jiného národního hospodářství než národního hospodářství České republiky.**

B. ČÍSELNÍK INSTITUCIONÁLNÍCH SEKTORŮ A SUBSEKTORŮ

- 10000 - Národní hospodářství - rezidenti
- 11000 - Nefinanční podniky
- 11001 - Nefinanční podniky veřejné
- 11002 - Nefinanční podniky soukromé národní
- 11003 - Nefinanční podniky soukromé pod zahraniční kontrolou
- 12000 - Finanční instituce
- 12100 - **Ústřední** banka
- 12200 - Ostatní **měnové** finanční instituce
- 12201 - Ostatní **měnové** finanční instituce veřejné
- 12202 - Ostatní **měnové** finanční instituce soukromé národní
- 12203 - Ostatní **měnové** finanční instituce soukromé pod zahraniční kontrolou
- 12300 - Ostatní finanční zprostředkovatelé (mimo pojišťovací společnosti a penzijní fondy)
- 12301 - Ostatní finanční zprostředkovatelé veřejní
- 12302 - Ostatní finanční zprostředkovatelé soukromí národní
- 12303 - Ostatní finanční zprostředkovatelé soukromí pod zahraniční kontrolou
- 12400 - Pomocné finanční instituce
- 12401 - Pomocné finanční instituce veřejné
- 12402 - Pomocné finanční instituce soukromé národní
- 12403 - Pomocné finanční instituce soukromé pod zahraniční kontrolou
- 12500 - Pojišťovací společnosti a penzijní fondy
- 12501 - Pojišťovací společnosti a penzijní fondy veřejné
- 12502 - Pojišťovací společnosti a penzijní fondy soukromé národní
- 12503 - Pojišťovací společnosti a penzijní fondy soukromé pod zahraniční kontrolou
- 13000 - Vládní instituce
- 13110 - Ústřední vládní instituce
- 13120 - Národní vládní instituce
- 13130 - Místní vládní instituce
- 13140 - Fondy sociálního zabezpečení
- 14000 - Domácnosti
- 14100 - Zaměstnavatelé
- 14200 - Ostatní osoby samostatně výdělečně činné
- 14300 - Zaměstnanci
- 14410 - Příjemci důchodů z vlastnictví
- 14420 - Příjemci dávek důchodového zabezpečení
- 14430 - Příjemci ostatních transferových důchodů
- 14500 - Ostatní domácnosti
- 15000 - Neziskové instituce sloužící domácnostem
- 20000 - Nerezidenti
- 21000 - Evropská unie
- 21100 - Členské země Evropské unie
- 21200 - Instituce Evropské unie
- 22000 - Ostatní země a mezinárodní instituce

C. INSTITUCIONÁLNÍ SEKTORY A SUBSEKTORY

Sektor: Nefinanční podniky (S.11, resp. 11000)

Do sektoru S.11 se zahrnují **společnosti a kvazispolečnosti** (resp. podniky, kvazipodniky, instituce apod.), které jsou tržním výrobcem a jejichž základní činnost spočívá ve výrobě **výrobků** a v poskytování nefinančních služeb (tj. služeb mimo peněžnictví a pojišťovnictví). Jejich rozdělovací a finanční transakce jsou odděleny od transakcí jejich vlastníků.

Do sektoru S.11 se zahrnují:

- a) státní podniky, **komunální podniky**, obchodní společnosti, družstva,
- b) příspěvkové organizace a obecně či veřejně prospěšné společnosti (Česká televize, Český rozhlas), pokud jsou tržními výrobci,
- c) orgány tržní regulace, jejichž jedinou nebo převažující **činností** je nákup, **skladování a prodej zemědělských a jiných potravinářských výrobků v případě, že vynaložené náklady na tržní regulaci činí alespoň 50 % z prodeje výrobků**,
- d) **sdržení** podnikatelů (zájmová sdržení právnických a fyzických osob zapsaných v obchodním rejstříku), která jsou neziskovou institucí, ale jsou tržním výrobcem a poskytují služby nefinančním podnikům⁴),
- e) holdingové společnosti kontrolující skupinu nefinančních podniků (jestliže jejich převažující činnost, vyjádřená přidanou hodnotou, je produkce **výrobků** a nefinančních služeb),
- f) soukromé podniky ve vlastnictví fyzických osob zapsaných do obchodního rejstříku - soukromé kvazipodniky (národní),
- g) podniky zahraničních osob⁵).

Sektor nefinančních podniků je rozdělen do tří subsektorů:

- nefinanční podniky veřejné (S.11001)
- **nefinanční podniky soukromé národní** (S.11002)
- nefinanční podniky **soukromé** pod zahraniční kontrolou (S.11003).

Subsektor: Nefinanční podniky veřejné (S.11001)

Subsektor S.11001 obsahuje všechny nefinanční **společnosti a kvazispolečnosti**, které jsou kontrolovány vládními institucemi.

Jsou to zejména podniky **se 100% nebo s převažující účastí vládních institucí (státní a komunální podniky, akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným - obchodní společnosti)**, příspěvkové organizace, obecně a veřejně prospěšné společnosti, které jsou tržním výrobcem.

⁴) Včetně institucí, které jsou financovány dobrovolnými příspěvky kvazi-fiskálního charakteru. Tyto příspěvky se považují za nákupy tržních služeb.

⁵) Zahraniční osobou (**pro účely obchodního zákoníku**) se rozumí fyzická osoba s bydlištěm a právnická osoba se sídlem mimo území ČR, která má podnik nebo jeho organizační složku umístěnou na území ČR - viz obchodní zákoník § 3, díl I, úvodní ustanovení a § 21, díl I, hlava II.

Subsektor: Nefinanční podniky soukromé národní (S.11002)

Subsektor S.11002 obsahuje všechny nefinanční **společnosti a kvazispolečnosti, které jsou v soukromém vlastnictví s převážující účastí národních jednotek, tj. nejsou kontrolovány vládními institucemi nebo nerezidentskými jednotkami.** Jsou to obchodní společnosti, obecně prospěšné společnosti nebo neziskové instituce poskytující služby nefinančním podnikům (zejména asociace podnikatelů - **právnických nefinančních osob**).

Subsektor: Nefinanční podniky soukromé pod zahraniční kontrolou (S.11003)

Subsektor nefinančních podniků pod zahraniční kontrolou obsahuje všechny **společnosti a kvazispolečnosti**, které jsou kontrolovány nerezidentskými institucionálními jednotkami. Jsou to zahraniční osoby (právnícké a fyzické) zapsané v obchodním rejstříku České republiky, např. dceřiné společnosti nerezidentských podniků, zahraniční podniky s převážující účastí nerezidentských jednotek. Jsou to také **nesdružené** agentury, např. zahraniční kulturní, informační střediska nebo rozhlasové, tiskové a televizní agentury kontrolované nerezidentskou jednotkou (tj. i zahraniční vládou).

Sektor: Finanční instituce (S.12, resp. 12000)

Sektor finančních institucí zahrnuje všechny finanční **společnosti a kvazispolečnosti**, které se zabývají převážně finančním zprostředkováním ⁶⁾ (finanční zprostředkovatelé) nebo pomocnými finančními **činnostmi** (pomocné finanční instituce); za finanční zprostředkování se považuje i pojišťovací činnost (**s výjimkou povinného sociálního a zdravotního pojištění**).

Sektor finančních institucí je rozdělen do pěti základních subsektorů:

- **Ústřední** banka (S.121, resp. 12100)
- Ostatní **měnové** finanční instituce (S.122, resp. 12200)
- Ostatní finanční zprostředkovatelé,
s výjimkou pojišťovacích společností a penzijních fondů (S.123, resp. 12300)
- Pomocné finanční instituce (S.124, resp. 12400)
- Pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125, resp. 12500)

Každý subsektor, s výjimkou subsektoru **ústřední** banky (S.121), se dále rozděluje na:

- **finanční instituce veřejné**
- **finanční instituce soukromé národní**
- **finanční instituce soukromé pod zahraniční kontrolou.**

⁶⁾ Finanční zprostředkování je činnost, při které institucionální jednotka **přijímá závazky** na svůj vlastní účet s cílem vytvářet finanční aktiva; soustřeďuje prostředky (fondy) od jiných jednotek (přijímá vklady nebo vydává obligace či jiné cenné papíry), pořizuje si aktiva, která poskytuje těm, které mají finanční potřebu (poskytuje půjčky, kupuje obligace a jiné cenné papíry nebo pohledávky od jiných jednotek). Tyto činnosti provádí na svůj vlastní účet, tj. nese rizika spojená s touto činností.

Kritéria pro toto rozdělení jsou stejná jako pro rozdělení nefinančních podniků.

Subsektor: Ústřední banka (S.121, resp. 12100)

Subsektor S.121 zahrnuje všechny finanční **společnosti a kvazispolečnosti**, jejichž základní funkcí je emise národní měny, udržování její vnitřní a mezinárodní hodnoty a správa devizových rezerv.

Do tohoto subsektoru se zahrnuje Česká národní banka.

Subsektor S.121 nezahrnuje samostatné institucionální jednotky, které provádějí dozor nad finančními institucemi nebo nad finančními trhy. Ty se zahrnují do subsektoru S.124.

Subsektor: Ostatní **měnové** finanční instituce (S.122, resp. 12200)

Subsektor S.122 zahrnuje všechny finanční **společnosti a kvazispolečnosti (s výjimkou těch, které jsou zahrnuty do subsektoru ústřední banky)**, které se zabývají finančním zprostředkováním a jejichž předmětem podnikání je **přijímat vklady a/nebo vkladům velmi podobné prostředky od jiných institucionálních jednotek (jiných než měnových finančních institucí)** a poskytovat půjčky nebo investovat do cenných papírů na svůj vlastní účet.

Do subsektoru S.122 se zahrnují zejména:

- a) komerční banky, „univerzální“ banky, banky „pro všechny účely“,
- b) spořitelny (**včetně svěřeneckých spořitelén**), **spořitelní a úvěrová sdružení**,
- c) žirové instituce poštovních úřadů, poštovní banky, žirobanky,
- d) venkovské úvěrové banky, zemědělské úvěrové banky,
- e) družstevní úvěrové banky, úvěrové unie,
- f) specializované **banky (např. obchodní banky, emisní firmy, soukromé banky)**,
- g) úvěrová družstva.

Do subsektoru S.122 se také zahrnují vybrané subjekty finančních zprostředkovatelů, jejichž činnost spočívá v **přijímání návratného kapitálu od veřejnosti buď ve formě vkladů, nebo v takové formě, jakou je nepřetržitá emise obligací a jiných srovnatelných cenných papírů. Jsou to:**

- **hypoteční banky,**
- **obecní úvěrové instituce,**
- **fondy peněžního trhu (pokud splňují určitá kritéria, zejména podmínky likvidity).**

Ostatní jednotky kolektivního investování (investiční fondy a společnosti) se zařídí do subsektoru S.123.

Subsektor S.122 nezahrnuje:

- holdingové společnosti, které nemají charakter ostatních **měnových** finančních institucí (nepřijímají **vklady** apod.), i když kontrolují a řídí skupinu **měnových** finančních institucí; takové holdingové společnosti se zahrnují do subsektoru S.123;

- neziskové instituce poskytující služby ostatním **měnovým** finančním institucím, které se však neúčastní finančního zprostředkování; takové jednotky se zahrnují do subsektoru S.124.

Subsektor: Ostatní finanční zprostředkovatelé (S.123, resp. 12300)

Subsektor S.123 zahrnuje všechny **finanční společnosti a kvazispolečnosti**, které se převážně zabývají finančním zprostředkováním, **a to tím, že přijímají závazky v jiné formě, než je oběživo, vklady a/nebo vkladům velmi podobné prostředky od institucionálních jednotek jiných než měnových finančních institucí nebo pojistně technické rezervy. Jsou to zejména finanční instituce, které se zabývají dlouhodobým financováním, což je odlišuje od předchozích měnových finančních institucí. Od pojišťovacích společností je odlišuje neexistence závazků ve formě technických pojišťovacích rezerv.**

Do subsektoru S.123 se zahrnují zejména:

- a) investiční fondy a společnosti včetně podílových fondů, které se zabývají kolektivním investováním např. do převoditelných cenných papírů, **pokud nejsou zaříděny v S.122,**
- b) jednotky, které se zabývají finančním pronájmem (leasingem),
- c) jednotky, které se zabývají splátkovým prodejem,
- d) jednotky zabývající se faktoringem,**
- e) obchodníci s cennými papíry nebo finančními deriváty (obchodující na vlastní účet),
- f) specializované finanční instituce, jako rizikové a rozvojové kapitálové společnosti nebo společnosti pro financování **dovozu/vývozu,**
- g) holdingové společnosti, které pouze kontrolují a řídí skupinu dceřiných společností převážně **se zabývajících** finančním zprostředkováním a/nebo pomocnými finančními **činnostmi,** ale které samy nejsou finanční institucí.

Subsektor S.123 nezahrnuje neziskové instituce, které poskytují služby ostatním finančním zprostředkovatelům; takové jednotky se zahrnují do subsektoru S.124.

Subsektor: Pomocné finanční instituce (S.124, resp. 12400)

Subsektor S.124 obsahuje všechny **společnosti a kvazispolečnosti**, které se zabývají činnostmi související velmi úzce s finančním zprostředkováním; samy však finanční zprostředkování neprovádějí.

Jsou to zejména:

- a) pojišťovací makléři, odhadci škod, pojišťovací a penzijní konzultanti atd.,
- b) makléři s půjčkami, cennými papíry, investiční poradci atd.,
- c) instituce, které zařizují emise cenných papírů,**
- d) instituce, jejichž základní funkcí je poskytování záruky pomocí převodu rubopisem, směnkami a podobnými nástroji,**
- e) instituce, které organizují derivátové a hedgingové nástroje, takové jako swapy, opce a futures (aniž je vydávají),
- f) instituce, které zajišťují infrastrukturu finančního trhu,**
- g) instituce ústředního dozoru nad finančními zprostředkovateli a finančními trhy, jestliže jsou samostatnými institucionálními jednotkami,**

- h) instituce zajišťující směnu cenných papírů a pojištění - burzy,
i) **správci penzijních fondů, investičních fondů atd.,**
j) neziskové instituce (např. asociace), které poskytují služby finančním institucím, ale samy se finančním zprostředkováním nebo pomocnou finanční činností nezabývají,
k) **společnosti, kterým zaniklo povolení působit jako banka, pokud nezměnily předmět svého podnikání, a spořitelni a úvěrová družstva v konkurzu nebo v likvidaci.**

Subsektor S.124 nezahrnuje holdingové společnosti, které kontrolují a řídí jednotky zabývající se pomocnou finanční činností, ale samy nejsou pomocnou finanční institucí; ty se zahrnují do subsektoru S.123.

Subsektor: Pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125, resp. 12500)

Subsektor pojišťovacích společností a penzijních fondů obsahuje všechny finanční **společnosti a kvazispolečnosti**, které se převážně zabývají finančním zprostředkováním v důsledku **sdílení rizik**.

Jsou to:

- a) pojišťovací společnosti, které se zabývají životním nebo neživotním pojištěním, a zajišťovací instituce,
b) penzijní fondy (autonomní - **samostatné**), které pojišťují skupinu rizik souvisejících se sociálními riziky a potřebami pojišťovaných osob; neautonomní penzijní fondy jsou součástí institucionální jednotky, která je založila.

Jednotky spravující povinné sociální a zdravotní pojištění se zahrnují do sektoru vládních institucí (S.13).

Sektor: Vládní instituce (S.13, resp. 13000)

Sektor vládních institucí zahrnuje všechny institucionální jednotky, které jsou netržním výrobcem a jejichž produkce je určena na individuální a kolektivní spotřebu a které jsou financovány povinnými platbami od jednotek z ostatních sektorů. Patří sem jednotky, které se převážně zabývají přerozdělením národního důchodu a bohatství, a neziskové instituce, **kteřé jsou netržním výrobcem** a jsou kontrolovány a převážně financovány **vládními institucemi**.

Do sektoru vládních institucí se nezahrnují jednotky tržních výrobců **zatříděné** do sektorů nefinančních podniků a finančních institucí.

Sektor vládních institucí se rozděluje do čtyř subsektorů:

- ústřední vládní instituce (S.1311, resp. 13110)
- národní vládní instituce (S.1312, resp. 13120)
- místní vládní instituce (S.1313, resp. 13130)
- fondy sociálního zabezpečení (S.1314, resp. 13140).

Subsektor: Ústřední vládní instituce (S.1311, resp. 13110)

Subsektor S.1311 zahrnuje všechny institucionální jednotky, jejichž pravomoc se obvykle vztahuje na celé ekonomické **území** České republiky.

Jsou to **zejména**:

- a) všechny **organizační složky státu** (např. ministerstva, ústřední úřady a organizace jimi řízené) s celostátní působností a financované ze státního (ústředního) rozpočtu včetně **Správy státních hmotných rezerv**,
- b) státní fondy (např. fondy životního prostředí, pro zúrodnění půdy, kultury, pro podporu a rozvoj kinematografie),
- c) Fond národního majetku,
- d) Pozemkový fond,
- e) **jiné mimorozpočtové fondy nebo instituce, které přerozdělují národní důchod a bohatství (např. fondy tržní regulace pokud se převážně zabývají rozdělováním dotací, nebo garanční instituce kontrolované a zejména financované vládou)**,
- f) příspěvkové organizace a **podobné neziskové instituce** s celostátní působností a napojené na státní (ústřední) rozpočet pouze příspěvkem, které jsou netržním výrobcem, **jejichž provozní náklady jsou hrazeny z více než 50 % ze státního rozpočtu (např. státní a veřejné vysoké školy).**

Nezahrnují se institucionální jednotky spravující fondy sociálního zabezpečení (např. zdravotní pojišťovny – viz **S.1314**).

Subsektor: Národní vládní instituce (S.1312, resp. 13120)

Subsektor S.1312 zahrnuje oddělené národní (regionální) institucionální jednotky, které vykonávají některé z funkcí vlády na nižší úrovni, než jsou ústřední vládní instituce, ale na vyšší úrovni, než jsou místní vládní instituce.

Vzhledem ke státnímu uspořádání České republiky není v tomto subsektoru zařazena žádná institucionální jednotka.

Subsektor: Místní vládní instituce (S.1313, resp. 13130)

Subsektor S.1313 zahrnuje všechny institucionální jednotky, jejichž pravomoc se obvykle vztahuje na určitou vymezenou **část** území České republiky.

Zahrnují se **zejména**:

- a) **územní samosprávné celky - krajské, městské a obecní úřady** (případně úřady spravující větší územní celky),
- b) příspěvkové organizace napojené na místní rozpočty pouze příspěvkem, zpravidla s místní působností, které jsou netržním výrobcem, **jejichž provozní náklady jsou hrazeny z více než 50 % z místních rozpočtů**,

c) dobrovolné svazky obcí,

d) jiné neziskové instituce, jejichž provozní náklady jsou hrazeny z více než 50 % z místních rozpočtů, které jsou netržním výrobcem.

Nezahrnují se institucionální jednotky spravující fondy sociálního zabezpečení (např. zdravotní pojišťovny – viz S.1314).

Subsektor: Fondy sociálního zabezpečení (S.1314, resp. 13140)

Subsektor S.1314 obsahuje všechny ústřední, národní a místní institucionální jednotky, které poskytují sociální dávky a které splňují obě následující kritéria:

- a) vybírají příspěvky od určitých skupin obyvatelstva, které jsou povinny podle zákona nebo podle nařízení účastnit se v programech sociálního a zdravotního pojištění a platit příspěvky;
- b) vládní instituce jsou zodpovědné za řízení těchto jednotek - pokud jde o vyměřování nebo schvalování sociálních příspěvků a dávek **nezávisle na své úloze jako orgánu dozoru nebo zaměstnavatele.**

Mezi částkou placených příspěvků a rizikem, kterému je určitý jednotlivec vystaven, neexistuje obvykle žádná přímá vazba.

Do toho subsektoru jsou zaříděny zdravotní pojišťovny, asociace zdravotních pojišťoven a podobné neziskové instituce spravující povinné sociální pojištění.

Sektor: Domácnosti (S.14, resp. 14000)

Sektor domácností zahrnuje jednotlivce nebo skupiny jednotlivců jako konečné spotřebitele a také jako podnikatele produkující tržní výrobky, nefinanční i finanční služby za předpokladu, že odpovídající činnosti nejsou oddělené od těchto subjektů, že se nepovažují za kvazispolečnosti. Také se do tohoto sektoru zahrnují jednotlivci nebo skupiny jednotlivců prodující výrobky a služby pro vlastní konečné užití.

Sektor S.14 zahrnuje:

a) **Jednotlivce nebo skupiny jednotlivců, jejichž hlavní funkcí je spotřeba.**

Domácnost jako spotřebitele je možné definovat jako malou skupinu osob, které spolu bydlí, společně užívají určité druhy výrobků a služeb (zejména potraviny a bydlení) a společně se podílejí na některém nebo na všech svých důchodech. K tomuto pojetí je možné připojit i kritérium existence rodiny nebo citových vztahů, které tuto skupinu spojují.

b) **Jednotlivce nebo skupiny jednotlivců jako podnikatelů, což jsou fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona či jiných právních předpisů a nezapsané v obchodním rejstříku (živnostníci, zemědělci, soukromí lékaři, auditori, daňoví poradci, právníci, umělci apod.). Jsou tržním výrobcem, produkují výrobky a finanční nebo nefinanční služby a jejich firmy nejsou zaříděny do sektorů nefinančních podniků nebo finančních institucí.**

Tyto fyzické osoby - osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) - podnikají a pracují buď s placenými zaměstnanci, nebo bez nich, tj. na vlastní účet⁷⁾ a z této činnosti získávají tzv. smíšený důchod.

c) Jednotlivce nebo skupiny jednotlivců, jejichž hlavní funkcí je spotřeba, kteří však produkují výrobky (např. zeleninu, ovoce aj.) a nefinanční služby pro vlastní konečné užití.

d) Osoby trvale žijící v institucích a mající malé nebo žádné právo v ekonomickém a jiném rozhodování.

U těchto osob se předpokládá, že vytvářejí dohromady jednu domácnost, tj. jednu institucionální jednotku.

Sektor domácností se rozděluje podle převažujícího důchodového zdroje do subsektorů :

- zaměstnavatelé a ostatní osoby samostatně výdělečně činné (S.141 + S.142, resp. 14100 + 14200),
- zaměstnanci (S.143, resp. 14300),
- příjemci důchodů z vlastnictví (S.1441, resp. 14410),
- příjemci dávek důchodového zabezpečení (S.1442, resp. 14420),
- příjemci ostatních transferových důchodů (S.1443, resp. 14430),
- ostatní domácnosti (S.145, resp. 14500).

Kritériem rozdělení domácností do subsektorů je nejvyšší zdroj z celkového souhrnu všech typů důchodů, které domácnost obdrží (což může být důchod zaměstnavatelů nebo náhrady zaměstnancům či dávky důchodového zabezpečení apod.).

Subsektor: Zaměstnavatelé a ostatní osoby samostatně výdělečně činné (S.141 + S. 142, resp. 14100 + 14200)

Subsektor zaměstnavatelů (S.141) a ostatních osob samostatně výdělečně činných (S.142) zahrnuje skupinu domácností, pro které je důchod (smíšený) **plynoucí z jejich činnosti jako výrobců tržních výrobků a služeb** největším zdrojem celkových důchodů v domácnosti, a to i v případě, že netvoří více než polovinu důchodů této domácnosti.

Smíšený důchod, ve kterém se slučuje zisk a odměna za práci, získávají osoby samostatně výdělečně činné, tj. fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku, ze své podnikatelské činnosti.

Vzhledem ke stejnému **hlavnímu** zdroji příjmu jsou domácnosti těchto samostatně výdělečně činných osob (sebezaměstnaných) slučovány do jednoho subsektoru.

Tyto osoby podnikají a pracují s placenými zaměstnanci nebo bez nich. Za účelem podrobnějších analýz se proto tento subsektor rozděluje na další dvě podskupiny:

⁷⁾ Tato skupina osob se také označuje jako sebezaměstnaní (z angl. self-employed persons).

Subsektor: Zaměstnavatelé (S.141, resp. 14100)

Zaměstnavatelem se rozumí osoba samostatně výdělečně činná - fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku, podnikající podle živnostenského zákona nebo jiných právních předpisů a pracující s placenými zaměstnanci. Jejím základním důchodem je smíšený důchod.

Subsektor: Ostatní osoby samostatně výdělečně činné (S.142, resp. 14200)

Tento subsektor zahrnuje ostatní samostatně výdělečně činné osoby - fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku, podnikající podle živnostenského zákona nebo jiných právních předpisů a pracující bez placených zaměstnanců, tj. na vlastní účet.

Patří sem také příjemci důchodů z pronajímání bytů, nebytových prostor, budov, staveb v případě, že tento důchod je největším zdrojem celkových důchodů v domácnosti, a to i v případě, že netvoří více než polovinu důchodů této domácnosti.

Subsektor: Zaměstnanci (S.143, resp. 14300)

Subsektor S.143 zahrnuje skupinu domácností, pro které je důchod získávaný ve formě náhrad zaměstnancům největším zdrojem důchodů domácnosti jako celku.

Subsektor: Příjemci důchodů z vlastnictví (S.1441, resp. 14410)

Subsektor S.1441 zahrnuje skupinu domácností, pro které jsou důchody z vlastnictví největším zdrojem důchodů domácnosti jako celku. Tyto domácnosti se označují jako rentiérské.

Důchody z vlastnictví vyplývají z úroků, dividend, podílů na zisku a **pachtovného (důchodu z pronajímané zemědělské a lesní půdy, z pronajatých rybníků apod.; nezahrnují se důchody z pronajímaných budov a staveb umístěných na této půdě ani z jednotlivě pronajímaných bytů či nebytových prostor).**

Subsektor: Příjemci dávek důchodového zabezpečení (S.1442, resp. 14420)

Subsektor S.1442 zahrnuje skupinu domácností, pro které jsou dávky důchodového zabezpečení (starobní, invalidní, sirotčí aj. důchody) největším zdrojem důchodů domácnosti jako celku.

Subsektor: Příjemci ostatních transferových důchodů (S.1443, resp. 14430)

Subsektor S.1443 obsahuje skupinu domácností, pro které je důchod získávaný z ostatních transferů největším zdrojem důchodů pro domácnost jako celek.

Důchody z ostatních transferů jsou zejména různé druhy existujících sociálních dávek (s výjimkou dávek důchodového zabezpečení), výživné, stipendia, kapesné a podobné finanční zdroje. Patří sem tedy takové osoby (domácnosti), které nebyly podle největšího důchodového zdroje zařazeny do některé z předchozích skupin, tj. do skupiny zaměstnavatelů,

zaměstnanců či příjemců dávek důchodového zabezpečení ani do skupiny ostatních domácností.

Subsektor: Ostatní domácnosti (S.145, resp. 14500)

Subsektor S.145 obsahuje osoby trvale žijící v určitých institucích a mající malé nebo žádné právo v ekonomickém a jiném rozhodování. Jsou to osoby žijící v dětských domovech, v domovech důchodců, dlouhodobě ležící pacienti v nemocnicích, členové náboženských řádů žijící v kláštorech a dlouhodobě odsouzení.

V sektoru domácností se mají zahrnovat do samostatného subsektoru z toho důvodu, že kritérium největšího zdroje uvedených důchodů neumožňuje, aby byly zahrnuty do některého z předchozích subsektorů. Podle konvence se předpokládá, že tyto osoby vytvářejí dohromady jednu domácnost, tj. jednu institucionální jednotku.

Sektor: Neziskové instituce sloužící domácnostem (S.15, resp. 15000)

Sektor S.15 (NISD) obsahuje neziskové instituce, které jsou samostatným subjektem (tj. institucionální jednotkou) a poskytují netržní **výrobky** a služby domácnostem - jsou netržním výrobcem. Jsou založeny, financovány a kontrolovány zejména domácnostmi nebo samotnými neziskovými institucemi. **Výrobky** a služby poskytují zejména svým členům zpravidla zdarma nebo za ceny ekonomicky nevýznamné.

Jejich základní zdroje vyplývají především z dobrovolných (**peněžních** nebo naturálních) příspěvků domácností jako spotřebitelů, z plateb poskytovaných vládními institucemi a z důchodů z vlastnictví. Doplňkové zdroje mohou vyplývat z příležitostného prodeje výrobků a služeb.

Zahrnují se zejména:

- a) politické strany a politická hnutí (včetně jejich organizačních složek),
- b) odborové svazy,
- c) církevní a náboženské společnosti (včetně těch, které jsou financovány, ale nekontrolovány vládou), církevní školy a církevní zdravotnická či charitativní zařízení,
- d) různé druhy dobročinných (humanitárních) organizací, které jsou financovány na základě dobrovolných transferů (**peněžních** nebo naturálních) od jiných institucionálních jednotek,
- e) sdružení spotřebitelů,
- f) profesní (stavovské) organizace související s výkonem povolání.

Do sektoru S.15 se také zahrnují další institucionální jednotky, pokud splňují kritéria netržního výrobce a slouží domácnostem nebo jiným neziskovým institucím, které jsou v tomto sektoru zahrnuty, a to:

- sociální, kulturní zařízení, rekreační a amatérské sportovní kluby a vzdělávací společnosti, zájmová sdružení (např. svaz zahrádkářů, rybářů - jako jednotlivců),
- soukromé školy, předškolní zařízení,
- obecně prospěšné společnosti,
- nadace,
- **bytová družstva, sdružení vlastníků bytů nebo společenství vlastníků jednotek.**

Do sektoru S.15 se nezahrnují:

- netržní neziskové instituce kontrolované a zejména financované vládními institucemi, které se zařazují do sektoru vládních institucí (**např. veřejné vysoké školy nebo asociace zdravotních pojišťoven** – viz S.13),
- tržní neziskové instituce, které se zařazují do sektoru nefinančních podniků (např. různá sdružení podniků nebo **svazy výrobních družstev aj.** – viz S.11),
- tržní neziskové instituce, které se zařazují do sektoru finančních institucí (např. **sdružení finančně leasingových společností, sdružení investičních fondů nebo komerčních pojišťoven** apod. - viz S.12),
- **soukromé školy, předškolní zařízení, obecně prospěšné instituce a podobné instituce, jejichž provozní náklady jsou z více než 50 % financovány z veřejných rozpočtů (vládními jednotkami – viz S.13).**

Sektor: Nerezidenti (S.2, resp. 20000)

Nerezidenti S.2 představují seskupení jednotek bez ohledu na jejich funkci a zdroje. Jsou to nerezidentské jednotky, které jsou zapojeny do transakcí s rezidentskými jednotkami České republiky.

Toto seskupení jednotek není v pravém slova smyslu sektorem, neboť jsou zde nestejnorodé jednotky, které mají odlišné ekonomické chování, účel i funkci.

V národních účtech a v ostatních statistikách se sledují a zobrazují transakce a jiné toky, např. dovozy, vývozy, náhrady zaměstnancům, vklady, půjčky atd., které se uskutečňují mezi rezidenty (nefinančními podniky, finančními, vládními, neziskovými institucemi nebo domácnostmi) a nerezidenty. **Národní účty za toto seskupení jednotek nejsou úplné.**

Ve statistickém registru ekonomických subjektů jsou zahrnuty zejména zastupitelské úřady cizích států a mezinárodní instituce sídlící na geografickém území České republiky (např. Mezinárodní svaz studentstva). Pro banky, nefinanční podniky či jiné rezidentské jednotky jsou nerezidentem jejich dceřiné společnosti, klienti a další subjekty sídlící mimo ekonomické území České republiky, se kterými mají ekonomické nebo jiné vztahy (obchodují s nimi, přijímají nebo poskytují půjčky nebo mají kulturní vztahy atd.).

Do sektoru S.2 se nezahrnují jednotky (právníké a fyzické osoby) pod zahraniční kontrolou zahrnuté v sektorech nefinančních podniků (S.11), finančních institucí (S.12), případně i v neziskových institucích sloužících domácnostem (S.15) nebo v domácnostech (S.14 - cizí státní příslušníci, kteří v České republice podnikají podle živnostenského zákona nebo jiných právních předpisů - déle než jeden rok) - viz rezident/nerezident.

Z analytických důvodů je sektor nerezidentů statisticky rozdělen do následujících skupin jednotek – subsektorů:

- Evropská unie (S.21, **resp. 21000**)
 - členské země Evropské unie (S.211, **resp. 21100**)
 - instituce Evropské unie (S.212, **resp. 21200**)
- Ostatní země a mezinárodní instituce (S.22, **resp. 22000**).

D. KÓDOVÁ ZNAČENÍ SEKTORŮ A SUBSEKTORŮD.1 KÓDOVÁ ZNAČENÍ SEKTORŮ A SUBSEKTORŮ - ESA 1995

Sektor a subsektor		Veřejný	Soukromý	
			národní	pod zahraniční kontrolou
Nefinanční podniky	S.11	S.11001	S.11002	S.11003
Finanční instituce	S.12			
Ústřední banka	S.121	S.121		
Ostatní měnové finanční instituce	S.122	S.12201	S.12202	S.12203
Ostatní finanční zprostředkovatelé, s výjimkou pojišťovacích společností a penzijních fondů	S.123	S.12301	S.12302	S.12303
	S.124	S.12401	S.12402	S.12403
Pomocné finanční instituce	S.125	S.12501	S.12502	S.12503
Pojišťovací společnosti a penzijní fondy				
Vládní instituce	S.13	S.13	x	x
Ústřední vládní instituce	S.1311	S.1311	x	x
Národní vládní instituce	S.1312	S.1312	x	x
Místní vládní instituce	S.1313	S.1313	x	x
Fondy sociálního zabezpečení	S.1314	S.1314	x	x
Domácnosti	S.14	x	S.14	x
Zaměstnavatelé a ostatní osoby samostatně výdělečně činné	S.141+	x	S.141+	x
	+S.142	x	+S.142	x
Zaměstnanci	S.143	x	S.143	x
Příjemci důchodů z vlastnictví	S.1441	x	S.1441	x
Příjemci dávek důchodového zabezpečení	S.1442	x	S.1442	x
Příjemci jiných transferových důchodů	S.1443	x	S.1443	x
Ostatní domácnosti	S.145	x	S.145	x
Neziskové instituce sloužící domácnostem (NISD)	S.15	x	S.15	S.15
Nerezidenti	S.2	x	x	x
Evropská unie	S.21	x	x	x
Členské země EU	S.211	x	x	x
Instituce EU	S.212	x	x	x
Ostatní země a mezinárodní instituce	S.22	x	x	x

D.2 PŘEVOD KÓDOVÉHO ZNAČENÍ SEKTORŮ A SUBSEKTORŮ
ESA 79 NA ESA 95

Statistický registr Kód ESA 79	OKEČ	Charakteristika	OKEČ	Statistický registr Kód ESA 95
Nefinanční podniky				
S.10 S.101 S.102 S.103	01.1 až 64.2, 70.1 až 74.8, 80.1 až 93.05	Nefinanční podniky (státní podniky, některé veřejně právní, obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace, obchodní společnosti, družstva, fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku, zahraniční fyzické osoby nebo neziskové instituce sloužící podnikatelům apod.)	01.1 až 64.2, 70.1 až 74.8, 80.1 až 93.05	S.11 S.11001 S.11002 S.11003
Finanční instituce				
S.41	65.11	Ústřední banka (Česká národní banka)	65.11	S.121
S.42 S.421 S.422 S.423	65.12	Ostatní měnové finanční instituce (komerční banky, družstevní banky, spořitelny apod.)	65.12	S.122 S.12201 S.12202 S.12203
S.43 S.431 S.432 S.433	65.12 65.22	Ostatní měnové finanční instituce (hypoteční banky, úvěrové záložny, úvěrová družstva, kampaňky apod.)	65.12 65.22	S.122 S.12201 S.12202 S.12203
S.44 S.441 S.442 S.443	65.21 65.22	Ostatní finanční zprostředkovatelé (společnosti zabývající se převážně finančním leasingem, splátkovým prodejem, faktoringem a ostatním úvěrováním)	65.21 65.22	S.123 S.12301 S.12302 S.12303
S.44 S.441 S.442 S.443	65.23	Ostatní finanční zprostředkovatelé (holdingové společnosti aj.)	65.23	S.123 S.12301 S.12302 S.12303
S.44 S.441	67.1 67.2	Pomocné finanční instituce (burzy, sdružení podnikatelů v peněžnictví nebo pojišťovnictví, pojišťovací makléři atd.)	67.1 67.2	S.124 S.12401

S.442 S.443				S.12402 S.12403
S.45	65.23	Ostatní finanční zprostředkovatelé (investiční fondy)	65.23	S.123 S.12301 S.12302 S.12303
S.452 S.453				
S.46	65.23	Ostatní finanční zprostředkovatelé (investiční společnosti)	65.23	S.123 S.12302 S.12303
S.462 S.463				
S.50 S.501 S.502 S.503	66.01 66.02 66.03	Pojišťovací společnosti a penzijní fondy (pojišťovny a fondy s životním a neživotním pojištěním a s penzijním připojištěním, s výjimkou povinného sociálního a zdravotního pojištění např. zdravotních pojišťoven)	66.01 66.02 66.03	S.125 S.12501 S.12502 S.12503
Vládní instituce				
S.61	01.1 až 93.04 s výjimkou 75.3	Ústřední vládní instituce (organizační složky státu, některé příspěvkové organizace a mimorozpočtové fondy a neziskové instituce převážně financované z ústředních rozpočtů)	01.1 až 93.04 s výjimkou 75.3	S.1311
S.63	01.1 až 93.04 s výjimkou 75.3	Místní vládní instituce (územně správní celky – krajské, městské a obecní úřady, některé příspěvkové organizace a podobné neziskové instituce převážně financované z místních rozpočtů)	01.1 až 93.04 s výjimkou 75.3	S.1313
S.64	75.3	Fondy sociálního zabezpečení (instituce spravující povinné sociální a zdravotní pojištění, např. zdravotní pojišťovny)	75.3	S.1314
Neziskové instituce sloužící domácnostem (NISD)				
S.70	01.1 až 93.05 s výjimkou 75.3	Politické strany, církve, odborové svazy, některé obecně prospěšné společnosti, nadace, humanitární společnosti, bytová družstva, sdružení vlastníků bytů apod.)	01.1 až 93.04 s výjimkou 75.3	S.15
Domácnosti				
S.80	01.1 až 95.00 s výjimkou 75.3	Domácnosti - osoby samostatně výdělečně činné se zaměstnanci, tj. fyzické osoby, podnikající podle živnostenského zákona a jiných právních předpisů, nezapsané	01.1 až 95.00 s výjimkou 75.3	S.14 S.141

		v obchodním rejstříku, - osoby samostatně výdělečně činné, bez zaměstnanců (pracující na svůj vlastní účet)		S.142
			x	S.143
			x	S.1441
			x	S.1442
			x	S.1443
			x	S.145
Nerezidenti				
S.90	99.0	Nerezidenti (zahraniční zastupitelství, některé mezinárodní instituce apod.)	99.0	S.2 S.21 S.211 S.212 S.22

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůnkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Brno:** Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženiška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **Břeclav:** Jaroslav Polák, Lanžhotská 57; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; **Most:** Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučerič, Svatoplukova 1282; **Náchod:** Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/42 45 46; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Cerná Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 047/5501773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zátec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.